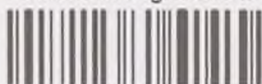
PLAN PRAC W PRZEDSZKOLU

MIESIĘCZNIK

ROK 1937/38 (V) SIERPIEŃ 31 NR. 1.

WYDAWNICTWO SEKCJI PEDAGOGICZNEJ ZWIĄZKU POLSKIEGO NAUCZYCIELSTWA PRZEDSZKOLI I WYCHOWAWCÓW

Biblioteka Jagiellońska
1002787480

ROK V. SIERPIEŃ 1937 Nr. 1.

PLAN PRAC W PRZEDSZKOLU

„Plan Prac w Przedszkolu", a praca wychowawczyni — **W. Z.** W co należy zaopatrzyć przedszkole, przed rozpoczęciem prac? — Musimy się wzajemnie zrozumieć — Są wolne posady w przedszkolach — **Sekcja Pośrednictwa Pracy.** — „Inscenizacje, wierszyki i piosenki okolicznościowe w Przedszkolu" — Cennik — Niezbędne wiadomości dla P.T. Prenumeratorów czasopism „Plan Prac w Przedszkolu" i „Moje Dziecko". — Unikajmy nieporozumień przy regulowaniu należności.

„Plan Prac w Przedszkolu", a praca wychowawczyni

Metody wychowywania dzieci w wieku przedszkolnym, a ściślej mówiąc, tworzenie programów zajęć dla zakładów wychowawczych wymienionego wieku dzieci, przechodziły różne fazy rozwoju. W tak zw. „ogródkach froeblowskich" wychowawczynie miały ściśle wytyczony sposób pracy z dziećmi. Nie znaczy to bynajmniej, że Froebel, wprowadzając metodę pobudzania rozwoju umysłowego dziecka przez wczesne zetknięcie go z przedmiotami, odpowiednio oddziaływującymi na jego rozwój, dążył do stworzenia szablonu wychowawczego.

Jeżeli z jego metod stworzono szablon, to przyczyną tego było niedostateczne przygotowanie umysłowe i pedagogiczne osób, które wzorowały się na jego metodzie.

Metody Montessori i Decroly'ego idą również w kierunku ujęcia zagadnień wychowawczych w pewne ramy, nie znaczy to jednak, by ci pedagodzy dążyli również do stworzenia szablonu wychowawczego. Jeżeli dodamy do tego, że poczynając od szkół powszechnych, poprzez szkoły średnie i aż do uczelni wyższych właściwie — wszystkie te zakłady mają p r o g r a m wiadomości naukowych ujęty w pewne ramy — wówczas stanie się jasnym, że cała pedagogia zdecydowanie dąży do określania norm wiadomości, potrzebnych dla rozwoju umysłowego i fizycznego dzieci lub młodzieży w określonym wieku. Jeżeli z metod takich, lub innych tworzą się pewne szablony wychowawcze — nie jest to bynajmniej winą pedagogów, którzy metody te opracowali; jest to, raczej, wynikiem niedostatecznego przygotowania wychowawców, którzy metody te nieumiejętnie zastosowali w zakładach naukowych. Do stosowania różnych metod naczycielstwo oddany ma do dyspozycji cały szereg podręczników i pomocy naukowych.

Niezliczone ilości księgarń, bibliotek, różnych wytwórni pomocy są do dyspozycji n a u c z y c i e l s t w a przy realizowaniu programów naukowych odpowiednich zakładów. Znacznie gorzej przedstawia się sprawa z realizowaniem programu wychowawczego w przedszkolach. Rozwój nauk anatomii i psychologii wieku dziecięcego zakreśla coraz wyraźniej normy,

które muszą być uwzględniane dla dobra dziecka w pracy wychowawczej w przedszkolu. Im więcej zagłębiać się będziemy w poznawanie organizmu i psychiki dziecka, tym więcej będziemy się czuli odpowiedzialni za to, co dostarczymy mu, jako pomocy do jego rozwoju fizycznego i umysłowego. Niestety, zarówno podręczniki, dzieła naukowe, jak i pomoce pedagogiczne z dziedziny wychowania przedszkolnego są bardzo niedostateczne, i wychowawczyni w przedszkolu musi przeważnie posiłkować się zapasem wiedzy, nabytej w seminarium.

Wiejskie zakątki, oddalone o dziesiątki kilometrów od miast, w których znajdują się przedszkola, nie pozwalają wychowawczyniom korzystać z najnowszych zdobyczy w dziedzinie metodycznej i pedagogicznej, a gdyby nawet nie istniała przeszkoda komunikacyjna, to i tak wychowawczyni znalazłaby zaledwie minimalne ilości podręczników i pomocy. Jeżeli weźmiemy pod uwagę wyżej wymienione trudności w realizowaniu programu w przedszkolach — uświadomimy sobie, jak doniosłą rolę dla przedszkoli odgrywa czasopismo „Plan Prac w Przedszkolu". Tych wszystkich, którzy uważają, że „Plan Prac w Przedszkolu" narzuca wychowawczyni stosowanie w przedszkolu szablonu wychowawczego, musimy w myśl wywodów naszych na wstępie artykułu, posądzić o niedostateczne przygotowanie umysłowe do pracy wychowawczej.

Tak, jak w szkołach innych typów programy, podręczniki i pomoce naukowe nie krępują nauczycieli, lecz ułatwiają im pracę, tak samo i „PLAN PRAC W PRZEDSZKOLU" nie może w żadnym wypadku pracy wychowawczyni krępować, lecz ułatwia ją i pozwala podnieść na wyższy poziom. „PLAN PRAC W PRZEDSZKOLU" jest jednym ze środków pomocniczych przy pracy. Tak, jak dobrze przygotowany do pracy zawodowej nauczyciel ma możność wyboru materiału z podręcznika, tak samo wychowawczyni może wybrać odpowiedni materiał z „Planu Prac w Przedszkolu".

Plan Prac w Przedszkolu", stosowany świadomie z myślą o środowisku, w jakim znajduje się przedszkole, oraz potrzebami przedszkola, przyniesie duże korzyści dla samej pracy, jak i dla wychowawczyni. Czas, zaoszczędzony przy wyszukiwaniu materiału do pracy, wychowawczynie mogą użyć na dokształcanie się.

* * *

Przystępując do wydawania „Planu Prac w Przedszkolu" przed czterema laty, Redakcja postawiła sobie za zadanie podniesienie poziomu wychowania przedszkolnego w Polsce do zagadnienia naukowego, jako cząstki ogólnego zagadnienia wychowywania przyszłych pokoleń.

Realizując ten cel w pierwszym roku, redakcja w oparciu o prace Sekcji Pedagogicznej, opracowywała ogólne ramy pracy w postaci rozplanowań dziennych i podawania tematów rozmów, zabaw i ćwiczeń. W drugim i trzecim roku, oprócz rozplanowań, rozszerzono jeszcze pracę o odpowiednie teksty wierszy, opowiadań, bajek itp.

W roku czwartym omówiono szereg spraw organizacyjnych i technicznych, jak prowadzenie dzienników, organizacja prac, urządzenia w przedszkolu itp.

W bieżącym roku wydawniczym redakcja podawać będzie, jak w latach ubiegłych, teksty wierszyków i opowiadań, rozplanowania, które zostaną poszerzone przez wskazywanie

odpowiednich materiałów i pomocy, które należy użyć do pracy. Oprócz tego w artykułach będą omawiane metodycznie zagadnienia pracy w przedszkolu, np. wychowanie fizyczne w przedszkolu, pogadanki religijne, ćwiczenia mowy itp. Artykuły, omawiające różne zagadnienia, podawać będą praktyczne ich rozwiązanie przez podawanie odpowiednich wzorów, w zależności od zagadnienia, omianego w artykule.

Przy tym szczególną uwagę zwrócimy na wyczerpanie działu ćwiczeń na pomocach pedagogicznych w przedszkolu, również z podawaniem odpowiednich wzorów.

Działy: kronika, ruch wydawniczy z dziedziny wychowania, stan wych. przedszkolnego w innych krajach i inne wiadomości dopełniać będą całości numerów. W ten sposób „Plan Prac w Przedszkolu" będzie podręczną pomocą wychowawczą i wzorem pracy. Nie może natomiast stać się szablonem martwym, stosowanym wbrew naturalnym warunkom, w jakich znajduje się przedszkole. Stąd podawany materiał w „Planie" winien być uzupełniany w zależności od potrzeb danego przedszkola.

W celu prowadzenia pracy na właściwym poziomie prosimy wszystkie PP. Wychowawczynie, korzystające z „Planu Prac w Przedszkolu", by w każdym wątpliwym wypadku pracy, czy zastosowania podanego tekstu zwracały się do redakcji. Droga wzajemnego porozumienia i współpracy da większą gwarancję podniesienia wychowania przedszkolnego na odpowiedni poziom. *W. Z.*

W co należy zaopatrzyć przedszkole, przed rozpoczęciem prac?

Początek roku szkolnego w przedszkolu siłą rzeczy narzuca nauczycielce przedszkola, prócz pracy z dziećmi, szereg dodatkowych zajęć, jak zapisy nowych dzieci, rozmowy z rodzicami o obowiązkach rodziców względem dzieci, posyłanych do przedszkola, kończący się remont, porządki itd.

W tych warunkach nauczycielka przedszkola nie ma dostatecznej ilości czasu, by spokojnie przemyśleć, jakie pomoce i materiały będą jej najpierw potrzebne do pracy. A więc spieszymy z pomocą!

Zanim zjawią się w przedszkolu dzieci, nauczycielka winna zaopatrzyć się:

1) w dziennik zajęć i frekwencyjny (oprawione razem);

2) w księgę główną zapisów dzieci;

3) w znaczki do znaczenia przedmiotów dzieci w przedszkolu;

4) w czasopismo: „Plan prac w Przedszkolu";

5) w materiały do robót.

Wskazaną jest rzeczą, by przedszkole zaopatrzone było również w apteczkę, podręczną biblioteczkę dla nauczycielki i w czasopismo dla rodziców „Moje Dziecko".

Pewna ilość „wyszywanek" i „wzorów do robót patyczkowych" dopełni zapasy, potrzebne do robót w przedszkolu. Nie potrzebujemy wyjaśniać, że wyżej wymienione pomoce i materiały zostaną przesłane do każdego przedszkola, które zwróci się do nas

pisemnie, telefonicznie lub osobiście pod adresem:

Warszawa, Marszałkowska 53-a m. 24. Tel. 8.96.44.

Konta do wpłat pieniężnych PKO. 16.685. Poczta 352.

Zaznaczamy, że zamówienie wykonamy w ciągu 3-ch dni od daty jego zgłoszenia i wpłaty należności.

Musimy się wzajemnie zrozumieć

Im większe zbiorowisko ludzi koncentruje się około jakiegoś zagadnienia, tym więcej powstaje tam myśli, projektów i sposobów do ich realizowania. Tak się dzieje i w naszym Związku: z każdym rokiem rozszerzamy swoją działalność: tworzą się nowe sekcje, wydziały i gromadzi się przy nich coraz większa ilość członków i sympatyków. Lecz zbiorowa praca ma to do siebie, że przy wielkiej indywidualności poszczególnych jednostek nie trudno jest o wytworzenie haosu i nieporozumień.

Jakie nieporozumienia mogą powstać między agendami Związku, a członkami lub sympatykami naszej organizacji? Najczęściej może zdarzyć się to przy zamawianiu prenumeraty czasopism, lub pomocy pedagogicznych, rzadziej zaś przy opłacaniu składek członkowskich lub zapisywaniu się na członka Związku. Na te bolączki pragniemy obecnie zwrócić uwagę, w celu uniknięcia ich w r. b. Musimy dążyć jak najusilniej do wzajemnego zrozumienia się i wyrozumienia.

Zacznijmy od zamówień pomocy pedagogicznych i prenumeraty czasopism:

Pomoce pedagogiczne zamawiane są przeważnie za pośrednictwem cennika, a więc bez znajomości bliższej danej pomocy. Nieraz tak wybrana pomoc nie jest odpowiednią, trzeba ją zamienić na inną, należy więc bez zwłoki niewłaściwą pomoc odesłać natychmiast, pamiętając tylko o dobrym opakowaniu, zabezpieczającym ją od zniszczenia na poczcie.

Pomoce, odsyłane z opóźnieniem, źle opakowane i zniszczone, nie będą przyjmowane do zwrotu.

W innym wypadku przedszkole zaopatruje się w pomoce, uzyskuje kredyt i zobowiązuje się wpłacać należność w ratach miesięcznych lub kwartalnych... tymczasem mija rok, półtora — nie otrzymujemy ani grosza. Wysyłamy korespondencję, ponaglenia, koszty rosną, wszystko niepotrzebnie. Bo nie jest złą rzeczą to, że z zobowiązania nie mógł się ktoś w terminie wywiązać, lecz to, że przerwał z nami kontakt. Tymczasem przesłanie pocztówki z usprawiedliwieniem opóźnienia wpłaty i podaniem nowego terminu, odrazu uprości i wyjaśni sprawę. Dużą bolączką jest także zmiana adresu pracy przez pp. nauczycieli przedszkola, które pobrały pomoce pedagogiczne, bądź zamówiły prenumeratę i przez roztargnienie, najprawdopodobniej, zapominają zawiadomić o tym odnośne agendy. Agendy czekają cierpliwie na uregulowanie zobowiązań, nieraz nawet dosyć długo. W końcu zwracają się o uregulowanie należności do zarządów przedszkoli. Nieraz sprawa opiera się o władze szkolne, które odnajdują nowe miejsce pracy danej wychowawczyni. — Można tego uniknąć przez

wczesne zawiadomienie o zmianie adresu.

W innym wypadku zdarzają się nieporozumienia z powodu nieotrzymywania pisma. W takich wypadkach we własnym interesie należy reklamować w miejscowym urzędzie pocztowym, a w wypadku, gdy to nie odniesie skutku, prosimy natychmiast reklamować w administracji. Reklamacje, zgłoszone do nas po kilku miesiącach, a nawet po roku, nie będą przez nas uwzględniane i koszt prenumeraty musi być zapłacony.

W wypadku, gdy tak się zdarza, że zamawiamy pomoce pedagogiczne lub prenumeratę pism nie osobiście, lecz przez osoby trzecie, konieczną jest rzeczą danie im pisemnego zamówienia, żeby uniknąć potem nieporozumień, wypływających z nieświadomości rzeczy przez załatwiającego.

Takich i tym podobnych bolączek jest wiele. Wszystkie wypływają przeważnie z braku skrupulatności i lekceważenia dokładności, co ogromnie ujemnie odbija się na wzajemnej współpracy i ogromnie zmniejsza działalność Związku w przychodzeniu przedszkolom z pomocą kredytową.

Unikniemy więc tych nieporozumień, jeśli zarządy zrozumieją dobrze intencje naszej współpracy z nimi i warunki, w jakich ta praca się odbywa.

Wypełniając niżej wymienione wskazania, unormujemy znakomicie wzajemną współpracę:

1) Zamawiajmy potrzebne pomoce i materiały zawsze pisemnie.

2) Dokonywujmy dokładnego wyboru pomocy.

3) Podawajmy dokładny adres przedszkola.

4) Dotrzymujmy terminów zobowiązań.

5) We wszelkich wątpliwych wypadkach komunikujmy się z odnośną agendą.

6) Przy uiszczaniu należności zawsze na odwrotnej stronie blankietu piszmy, za co płacimy.

7) W wypadku nieotrzymania czasopism, w odpowiednim czasie reklamujmy natychmiast na poczcie, a potem w administracji.

8) Zawiadamiajmy natychmiast odpowiednie agendy o każdorazowej zmianie miejsca pracy.

Na koniec jeszcze jedna ważna sprawa: dla uniknięcia omyłek, wynikających nieraz z jednakowego brzmienia nazw przedszkoli, wprowadziliśmy w roku bieżącym dla każdego prenumeratora i odbiorcy numeracje odpowiednią jego konta. Numerację tę podajemy wraz z odpowiednią litera na opasce pisma przesłanego i każdorazowo w wypadku porozumienia pisemnego przy liczbie dziennika naszego listu pisać będziemy literę z N-rem konta.

Każdy więc z PP. Prenumeratorów i odbiorców przy przesyłaniu do nas korespondencji, czy wpłaty koniecznie winien przestrzegać pisania przy swoim nazwisku swego N-ru konta z literą.

Osiągniemy w ten sposób bezwzględnie właściwe obciażanie kont i uznawanie ich dokonanymi wpłatami.

Prenumeratę za „Plan Prac w Przedszkolu" należy wpłacić na konto P.K.O. 16685, lub poczty 352.

Są wolne posady w przedszkolach

Sekcja Pośrednictwa Pracy przy Wydziale Pomocy Ogólnej Członkom Zw. P. N. P. i W. podaje do wiadomości członków Związku i wszystkich nauczycielek Przedszkoli, że posiada pewną ilość zgłoszeń na wolne posady w przedszkolach.

Każda nauczycielka przedszkoli, pragnąca ubiegać się o posadę, winna niezwłocznie nadesłać do sekcji Pośrednictwa Pracy odpisy swoich świadectw i jedną fotografię z podpisem własnoręcznym.

Jednocześnie podajemy do wiadomości, że ci członkowie Związku, którzy na wezwanie Sekcji Pośrednictwa Pracy do objęcia posady nie zgłosili się, mają unieważnione legitymacje dla bezrobotnych członków od dnia 1 lipca r. b.

Sekcja Pośrednictwa Pracy.

„Inscenizacje, wierszyki i piosenki okolicznościowe w Przedszkolu"

Nieodzowny podręcznik dla nauczycielek przedszkoli. Zawiera kilkadziesiąt tekstów wierszyków, piosenek i inscenizacji (wraz z opracowaniem muzycznym) przystosowanych do całorocznej pracy w przedszkolu.

Nabyć można w Wydz. Wydawn. Zw. P. N. P. i W., Warszawa, Marszałkowska 53-a, m. 24. Konto P. K. O 16685 Poczty 352.

Cena wraz z przesyłką pocztową zł. 4.50. Dla Prenumeratorów „Planu Prac w Przedszkolu" zł. 4.

Wszystkim prenumeratorom „PLANU PRAC W PRZEDSZKOLU"

z r. ub. prześlemy i numer wrześniowy r. b. o ile jednak nieotrzymamy zamówienia do dnia 20 września **wysyłkę dalszych numerów wstrzymąmy.**

CENNIK

pomocy pedagogicznych i materiałów do robót w przedszkolu

A. Pomoce do ćwiczenia logicznego myślenia.

1. ŚRODOWISKA (wieś, miasto, ogród, łąka, las, woda) pomoc dla dzieci starszych — 6 tablic 36 tabliczek (daje obfity materiał do rozmów przyrodniczych i rzeczowych)	zł.	5,60
2. RZEMIEŚLNICY (szewc, kowal, stolarz, murarz) pomoc dla dzieci starszych—4tablice, 48 tabliczek (daje materiał do rozmów o pracy ludzi, narzędziach i wytworach pracy)	zł.	6.—
3. NASZE DRZEWA (lipa, kasztan, jabłoń, grusza) pomoc dla dzieci starszych — 4 tablice, 12 tabliczek (daje materiał do rozmów przyrodnicz.).	zł.	3.—
4. CO GDZIE KUPUJEMY? (sklep spożywczy, mydlarnia, sklep z materiałami piśmiennymi) pomoc dla dzieci starszych, 3 tablice, 36 tabliczek.	zł.	5.—
5. ŚRODKI KOMUNIKACJI (na lądzie, w powietrzu i na wodzie) pomoc dla dzieci starszych, 3 tablice, 36 tabliczek.	zł.	5.—

B. Pomoce do ćwiczenia spostrzegawczości.

1. GĄSKI, pomoc dla dzieci starszych — 2 tablice, 12 tabliczek	zł.	1,60
2. JARZYNKI, pomoc dla dzieci młodszych — 4 tablice, 16 tabliczek (materiał do rozmów przyr.).	zł.	2,50
3. MURZYNEK I MAŁPKA, pomoc dla dzieci starszych — 2 tablice, 8 tabliczek (pomoc może służyć również do ćwiczenia mowy)	zł.	3,40
4. PIES I KOGUT, pomoc dla dzieci starszych, — 2 tablice, 8 tabliczek (pomoc może być użyta również do ćwiczenia mowy)	zł.	1,80
5. KRASNOLUDKI I GRZYBKI, pomoc dla dzieci starszych, zaznajamiająca z położeniem przedmiotów względem siebie) 2 tabl. 8 tabliczek	zł.	1,80
6. JAK SIĘ DZIECI BAWIĄ, pomoc dla dzieci młodszych — 4 tablice, 16 tabliczek	zł.	3,50
7. LOTERYJKA TRZECH STOPNI (obrazy 8 przedmiotów, ich sylwety i kontury) pomoc dla dzieci starszych — 6 tablic, 8 tabliczek . . .	zł.	1,50

8. BARWNE SYLWETY KWIATÓW (pomoc nowa)—2 tablice, 8 tabliczek (materiał do ćwiczenia barw, wielkości, kształtu)	zł.	2.—
9. BARWNE SYLWETY OWOCÓW (pomoc nowa) — 2 tablice, 8 tabliczek (materiał do ćwiczenia barw i kształtu)	zł.	2.—
10. BARWNE SYLWETY JARZYN (pomoc nowa) — 2 tablice, 8 tabliczek (materiał do rozmów przyrodniczych, ćwiczeń barw i kształtu) . .	zł.	2.—
11. SŁONECZKO, pomoc dla dzieci starszych — 2 tablice, 12 tabliczek	zł.	2.—

C. Pomoce do ćwiczeń barwy, wielkości i kształtu.

1. SAMOCHODZIKI, pomoc do ćwiczeń barw (3 barwy zasadnicze: żółta, czerwona, niebieska), 1 tablica, 6 tabliczek (pomoc może służyć do ćwiczenia kierunku)	zł.	1,50
2. CHŁOPIEC Z BALONIKAMI, pomoc do ćwiczenia barw dla dzieci starszych (6 barw: czerwona, zielona, żółta, niebieska, pomarańczowa i fioletowa) — 6 tablic, 36 krążków.	zł.	3.—
3. FRONTON DOMU, pomoc dla dzieci starszych do ćwiczenia barw i wielkości — 1 tablica, 30 tabliczek (tabliczki w 6 barwach)	zł.	3,40
4. FIGURY GEOMETRYCZNE (koło, kwadrat, trójkąt, prostokąt) pomoc dla dzieci starszych do ćwiczenia barw, wielkości kształtu) — 1 tablica, 45 tabliczek (tabliczki w 6 barwach)	zł.	2,50

D. Pomoce do ćwiczeń liczbowych.

1. OWOCE (pomoc do 3) — 1 tablica, 9 tabliczek.	zł.	1,50
2. ŻABKI (pomoc do 3) — 1 tablica, 6 tabliczek (pomoc może być użyta do ćwiczenia mowy). .	zł.	1,50
3. GRZYBY (pomoc do 4) — 1 tablica, 6 tabliczek.	zł.	1,50
4. MISIE (pomoc do 5) — 1 tablica, 6 tabliczek .	zł.	1,50
5. POMOC LICZBOWA do 5-ciu dla dzieci starszych — 3 tablice, 12 tabliczek	zł.	1,80
6. PIESKI, KOTKI, ZAJĄCE (pomoc do 6-ciu)— 3 tablice, 18 tabliczek (pomoc może służyć do rozmów przyrodniczych i ćwiczeń mowy) . .	zł.	3.—
7. WAŻKI (pomoc do 7) — 1 tablica, 9 tabliczek.	zł.	1,50
8. ŚWINKI (pomoc do 8) — 2 tablice, 8 tabliczek (pomoc może służyć do ćwiczenia mowy) . .	zł.	1,80
9. POMOC LICZBOWA do 9-ciu, — 2 tablice 8 tabliczek	zł.	1,80
10. OWOCE, (pomoc do 10 — 2 tablice, 12 tabliczek (pomoc może służyć do rozmów przyrodn.).	zł.	3,60

11.	GRUSZKI I JABŁKA (pomoc służy do zapoznania dzieci z całością i połową)—4 t., 16 tablicz.	zł.	3,50
12.	BUKIECIKI I WAZONIKI, pomoc liczbowa na dodawanie w zakresie 5 — 1 tabl. 5 tabliczek.	zł.	1,50
13.	SAMOLOTY, odnajdywanie jednego ze składników (w zakresie 6) — 1 tablica, 5 tabliczek.	zł.	1,50
14.	PIESKI, odnajdywanie jednego ze składników (w zakresie 6) — 1 tablica, 5 tabliczek . . .	zł.	1,50
15.	PIES I KURKI, odejmowanie w zakresie 8 — 1 tablica, 5 tabliczek	zł.	2.—

E. G R Y:

1.	DOMINO LICZBOWE do 5-ciu — 20 tabliczek	zł.	1,80
2.	DOMINO OWOCOWE (ćwiczenie liczbowe do 7) — 18 tabliczek	zł.	1,80
3.	DOMINO PRZEDMIOTOWE (ćwiczenie spostrzegawczości) — 20 tabliczek	zł.	1,80
4.	GRA LICZBOWA do 6-ciu, domino dla dzieci starszych (ćwiczenie dodawania w zakresie 6-ciu) — 20 tabliczek	zł.	1,80
5.	PRACA W ULU, gra do ćwiczeń barw, orientacji i sprawności zmysłu technicznego 77 tabliczek	zł.	5.—
6.	CZYM SIĘ ŻYWIĄ ZWIERZĘTA I PTAKI, domino do ćwiczenia logicznego myślenia dla dzieci starszych — 20 tabliczek (gra może służyć do rozmów przyrodniczych)	zł.	2.—
7.	ŁAMIGŁÓWKA barwna z grubego kartonu, złożona z trójkątów lub prostokątów — komplet 4 obrazki	zł.	2,50

F. Komplety obrazków do ćwiczenia mowy.

1.	WOJTUŚ ZBIERA GRZYBY, komplet 6 obr.	zł.	2,50
2.	HENIO ROBI ZABAWKI, kompl. 3 obrazków	zł.	1,20
3.	ŚWIĘTY MIKOŁAJ I DZIECI, kompl. 3 obr.	zł.	1,20
4.	DZIEŃ BASI, komplet 6 obrazków do pogadanek na tematy higieniczne (wielkość obrazków 33 × 19) — pomoc nowa	zł.	6.—

G. Tablice do ćwiczeń mowy, opowiadań i bajek.

D u ż e — r o z m i a r 47×33 za sztukę:

1.	Narodzenie P. Jezusa	zł.	1,80
2.	Wjazd P. Jezusa do Jerozolimy	zł.	1,80
3.	Burza na morzu	zł.	1,80
4.	Praczka	zł.	1,80
5.	Nad stawem	zł.	1,80
6.	Co z tego wyniknie?.	zł.	1,80

Małe — rozmiar 32×23 za sztukę:

1.	Sad na wiosnę	zł.	0,90
2.	Bociany wróciły	zł.	0,90
3.	Orka :	zł.	0,90
4.	Nabożeństwo majowe	zł.	0,90
6.	Prządka	zł.	0,90
7.	Fragment z targu	zł.	0,90
8.	Ulica	zł.	0,90
9.	Dzieci nad morzem	zł.	0,90
10.	Jak śpią dzieci	zł.	0,90
11.	Listonosz	zł.	0,90
12.	Grzybki i strach	zł.	0,90
13.	Koszałek Opałek	zł.	0,90
14.	Król Mróz	zł.	0,90
15.	Na saneczkach	zł.	0,90
16.	Karmienie ptasząt	zł.	0,90
17.	Ślizgawka	zł.	0,90
18.	Choinka zwierzątek	zł.	0,90
19.	Odjazd zimy	zł.	0,90
20.	Matka Boska Gromiczna	zł.	0,90
21.	Niewiasty u grobu P. Jezusa	zł.	0,90
22.	Gazeciarz	zł.	0,90

H. Różne.

CZTERY PORY ROKU — 4 obrazy i 32 obrazki. Pomoc przedstawia charakterystyczne krajobrazy oraz prace ludzi w zależności od pór roku. (Komplet 1 pory roku z 8 obrazkami zł. 7.—). zł. 24.—

UWAGA: Przy nabywaniu od 5-ciu do 10-ciu kompletów jednakowych pomocy pedagogicznych, kupujący otrzymuje 15 proc. zniżki.

WZORY POMOCNICZE DO ROBÓT.

A. Wyszywanki *Za sztukę:* zł. 0,05

1. Piesek, Krowa, Niedźwiedź, Wiewiórka, Zając, Koza, Osioł, Pies, Koń, Owca, Koty, Świnia.
2. Pliszka, Jaskółka, Kos, Dzika gęś, Dudek, Czapla, Śmieciuszka, Kogut, Kura, Kurczątka, Słowik, Skowronek, Wróbel, Gęś domowa, Bocian, Papuga . . . .
3. Konik polny, Chrabąszcz, Motyl . . . .

Liście, kwiaty i owoce:

1. Liście: akacji, dębu, lipy, kasztana . . . .

2. Gruszka, jabłko, śliwki, kasztany, żołędzie, szyszka		
3. Narcyz, Bratek, Margarytka, Tulipan, Kaczeniec, Sasanka, Konwalia		
Różne:		
1. Chłopiec z trąbką, Dziewczynka wiejska, Chłopiec wiejski, Dziewczynka z robótką. . . .		
2. Parasolka, Łopata, Siekiera, Młot, Taczki, Hebel, Karafka, Filiżanka, Kubek, Miseczka, Żaglówka, Młyn, Baranek wielkanocny, Pisanki wielkanocne, Konewka, Samolot, Samochód		
3. Komplet wyszywanek 4 sztuki, wielkość 15×13 pt.: „Pranie"	zł.	0,35

B. Wzory do robót patyczkowych.

Komplety wg. numeracji:

1. Koszyczki — kwadratowy, owalny, okrągły. .	zł.	0,20
2. Szyfonierka — Sanki.	zł.	0,20
3. Stołeczek — Fotel	zł.	0,20
4. Kołyska — Krzesło	zł.	0,20
5. Bryczka	zł.	0,20
6. Wóz drabiniasty	zł.	0,20
7. Taczki	zł.	0,20
8. Łóżko — kanapa lub fotel	zł.	0,20
9. Drabina	zł.	0,20
10. Etażerka — Półka	zł.	0,20
11. Brona — Koszyczki	zł.	0,20
12. Samochód	zł.	0,20
13. Wózek dla lalki	zł.	0,20
14. Samolot	zł.	0,20

III. MATERIAŁY DO ROBÓT.

1. Papier kolorowy, glansowany — 1 libra . . .	zł.	0,55
2. Bibułka biała — 1 libra	zł.	0,50
3. Bibułka kolorowa — 1 libra	zł.	0,80
4. Rafia biała — 1 kg.	zł.	4.—
5. Rafia kolorowa — 1 kg.	zł.	5,50
6. Plastelina — 1 pudełko	zł.	1,60
7. Patyczki do robót — 1 paczka (1000 sztuk). .	zł.	3,40
8. Patyczki do chorągiewek—1paczka (1000 sztuk).	zł.	4.—
9. Kredki Majewskiego w drzewie — 1 pudełko .	zł.	1.—
10. Pastele Majewskiego — 1 pudełko	zł.	0,50
11. Pastele innych firm — 1 pudełko	zł.	0,40
12. Kreda kolorowa do tablic — 1 pudełko (6 szt.).	zł.	0,80

13.	Kreda biała do tablic — 1 pudełko (6 sztuk) .	zł.	0,25
14.	Farby wodne — 1 sztuka	zł.	0,09
15.	Pendzelki do kleju — 1 tuzin	zł.	0,65
16.	Klej „Collodina-Oriza” — 1 flakonik . . .	zł.	0,40
17.	Klej „Collodina-Oriza” — 1 flakonik . . .	zł.	0,30

Zaznaczamy, że ceny materiałów do robót mogą ulegać zmianie, w zależności od zmian cen na rynku.

IV. DZIAŁ OGÓLNY.

A. Znaczki:

Znaczki w różnych barwach do znaczenia przedmiotów dzieci w przedszkolu:

1 arkusz 40 znaczków mniejszych	zł.	0,15
2 arkusze 40 znaczków większych	zł.	0,30

B. Dzienniki:

Dziennik frekwencyjny	zł.	1,20
Dziennik zajęć z dziennikiem frekwencyjnym .	zł.	4.—
Dziennik główny	zł.	3.—

C. Układanka:

1800 kartoników w 6-ciu barwach (trójkąty, kwadraty, koła i półksiężyce w trzech wielkościach).	zł.	9,50

D. Kalendarz Pogody:

Na każdy miesiąc oddzielnie z odpowiednimi obrazkami do naklejania	zł.	2.—

E. Patyczki barwne:

(6 barw: czerwona, różowa, żółta, zielona, brązowa, fioletowa, pomarańczowa)

Grube do chorągiewek (paczka 25 patyczków) .	zł.	0,30
Cienkie do robót patyczkowych (paczka 25 pat.).	zł.	0,25

(Służą do robót patyczkowych, do ćwiczeń barw i długości).

Wiadomości o ukazywaniu się nowych pomocy pedagogicznych każdorazowo będziemy podawali w bieżących numerach „Planu prac w przedszkolu“

Niezbędne wiadomości dla P.T. Prenumeratorów czasopism „Plan Prac w Przedszkolu" i „Moje Dziecko".

Rozpoczynamy pracę w roku szkolnym 1937/38 pod hasłem: „Unikajmy nieporozumień i straty czasu".

W myśl tego hasła prosimy naszych Prenumeratorów o zapamiętanie, że rok szkolny trwa 10 miesięcy, a więc czasopisma „Plan Prac w Przedszkolu" i „Moje Dziecko" wychodzą w ciągu 10-ciu miesięcy (od 1. IX. r. b. do 1. VI. włącznie r. następnego).

Wynika z tego, że półroczna prenumerata czasopism liczy się za 5 miesięcy od września r. b. do stycznia włącznie r. nast. — za pierwsze półrocze i od lutego do czerwca włącznie — drugie półrocze.

Często czytelnicy reklamują, że administracje czasopism dopominają się za prenumeratę większych sum, niż to podane w warunkach prenumeraty (na ostatniej stronie czasopism).

Podajemy więc wyjaśnienie, skąd powstają te różnice: prenumerata roczna „Planu Prac w Przedszkolu" wynosi zł. 12, ale płatna z góry, odrazu przy zamówieniu; przy regulowaniu tej prenumeraty w ratach półrocznych wyniesie ona zł. 13; przy regulowaniu w ratach kwartalnych i miesięcznych zł. 14.

Jest to zupełnie zrozumiałe, że dla tych prenumeratorów, którzy należność uiszczają z góry, stosujemy duże ulgi.

Członkowie Związku P. N. P. i W., którzy regulują prenumeratę z góry za rok, przy zamówieniu płacą tylko 10 zł.; przy regulowaniu w ratach półrocznych, kwartalnych, czy miesięcznych, wnoszą opłaty takie same jak i nieczłonkowie.

Takie same rozgraniczenie stosujemy i przy prenumeracie czasopisma „Moje Dziecko" (patrz warunki prenumeraty na ostatniej stronie czasopisma „Moje Dziecko"), z tą różnicą, że wobec niskiej prenumeraty tego czasopisma Członkom Związku nie przyznajemy żadnych ulg.

Niekiedy prenumeratorzy naszych czasopism reklamują, że w jednym miesiącu upominamy się o zapłatę należności mniejszą, a w następnym miesiącu należność ta już wzrosła. Jest to zupełnie zrozumiałe: jeżeli prenumerator nie zawiadamia administracji o wstrzymaniu prenumeraty — należność z każdym miesiącem będzie wzrastała, dochodzą do tego jeszcze koszta ponagleń (za każde ponaglenie 20 groszy).

Otrzymujemy i inne jeszcze reklamacje: ktoś zamówił prenumeratę czasopisma na cały rok; administracja obciążyła konto tego prenumeratora całoroczną prenumeratą (gdyż leży to w interesie samego prenumeratora). Po czterech miesiącach wysyłki czasopisma idzie ponaglenie o wpłatę, przy tym zgodnie z zamówieniem administracja dopomina się o należność za prenumeratę roczną... Otrzymujemy reklamację, że za cztery miesiące tyle się nie należy — zgoda, ale zamówienie było roczne, a więc i tańsze niż w prenumeracie miesięcznej. Musimy więc albo otrzymać należność za

prenumeratę roczną, albo dodatkowo obciążyć konto tak, jak dla prenumeratorów miesięcznych, co finansowo przedstawia się dla prenumeratorów kosztowniej.

Dla uniknięcia więc nieporozumień prosimy:

Przy zamawianiu prenumeraty podawać dokładnie okres prenumeraty i warunki regulowania jej.

Unikajmy nieporozumień przy regulowaniu należności

Z każdym rokiem wzrasta współpraca przedszkoli ze Związkiem Polskiego Nauczycielstwa Przedszkoli i Wychowawców. Poszczególne agendy Związku już obecnie w 90 proc. są w ścisłym kontakcie z kierownictwami przedszkoli.

Jak zwykle, gdzie jest masowa współpraca zakradają się i nieporozumienia. Szczególnie o nieporozumienia łatwo jest w naszej współpracy, gdzie przedszkola rozsiane na odległości dziesiątków i setek kilometrów od Warszawy załatwiają, przeważnie swoje sprawy listownie.

Szereg takich nieporozumień z tytułu opłat za prenumeratę czasopism lub pobranych pomocy pedagogicznych mieliśmy w roku ubiegłym. Są one nieprzyjemne zarówno dla jednej jak i drugiej strony i dlatego w interesie obydwu stron leży unikanie podobnych nieporozumień w r. b. To też przypuszczamy, że wszyscy chętnie zainteresują się naszymi wyjaśnieniami, skąd powstają nieporozumienia z tytułu regulowania zobowiązań, zaciągniętych przez poszczególne przedszkola wobec naszej organizacji. Przede wszystkim prosimy bardzo, by każdy z czytelników zachował sobie ten numer „PLANU PRAC W PRZEDSZKOLU", gdyż w nim zawsze znajdzie nasze konto P. K. O. (16685), konto rozrachunkowe poczty (352), jak kolwiek numery tych kont podajemy również w każdym następnym numerze czasopisma i przy każdej innej sposobności.

Stwierdzamy, że jednym z nieporozumień przy regulowaniu należności jest stałe zapominanie numerów naszych kont. Zarządy Przedszkoli bardzo często wpłacają należności dla nas na konto Związku Nauczycielstwa Polskiego, gdzie wpłaty te leżą po roku i dłużej i my nic o nich nie wiemy. Dopiero, gdy po dwuch latach zwrócimy się o interwencję do właściwego Zarządu Przedszkola — otrzymujemy wyjaśnienie, że pieniądze zostały wpłacone, ale na inne konto.

Innym rodzajem nieporozumień jest „zapominanie": W ciągu roku przedszkole zamawia pomoce, portreciki, książki, dzienniki, czasopisma itp., jakiś drobiazg z tych zamówień został przez Kierownictwo Przedszkola zapomniany; nasza buchalteria natomiast szczegółowo wszystkie zamówienia natuje, przeprowadza odpowiednie obciążenia i w końcu roku szkolnego upomina się o należność. Następuje wymiana korespondencji, ktoś się pogniewał o „niesłuszne" upominanie się o należność; zmuszeni jesteśmy robić odpisy zamówień... niepotrzebne denerwowanie się, stra-

ta czasu, a wszystkiemu winno „zapomnienie".

Innym jeszcze rodzajem nieporozumień jest wpłacanie należności pod różnymi nazwami: ktoś robi zamówienie na pomoce i podpisuje się pod zamówieniem, przypuśćmy, jako Pani Szabłowska, przesyła następnie należność pod nazwą: przedszkole kolejowe w W... — trudno wówczas zorientować się w buchalterii, czyje konto uznać tą wpłatą; pozostawiamy więc wpłatę tę do wyjaśnienia, a od p. Szabłowskiej w dalszym ciągu upominamy się o należność. I znów nieporozumienie z winy niedokładnej adnotacji na blankiecie nadawczym, na którym winno być podane: Przedszkole kolejowe w... ,za zamówienie p. Szabłowskiej.

Zdarzają się również pomyłki księgowań i w naszej buchalterii, lecz są one tak rzadkie, że w ciągu roku 1936-37 zdarzyły się zaledwie trzy takie wypadki. Widzimy więc wyraźnie, że jeżeli dobrze zapamiętamy sobie nasze konta do wpłat:

P.K.O. 16685,

Poczta 352;

skrupulatnie będziemy notowali wszystko, co zamawiamy w agendach Związku i dokładnie wypisywali na blankietach nadawczych, na jaki cel i przez kogo sumy są wpłacane (należy przy wpłacie podawać identyczną nazwę, jaka była podana przy zamówieniu) — unikniemy nieporozumień, zaoszczędzimy sobie nerwów, kosztów i czasu. Zarząd Związku, pragnąc zapobiec ze strony Zarządów Przedszkoli robienia różnych błędów przy regulowaniu należności, wprowadził szereg technicznych ułatwień, które podajemy w niniejszym numerze czasopisma w artykule p. t.: *„Musimy się wzajemnie zrozumieć"*.

Redaktor odpowiedzialny i Wydawca w imieniu Związku Polskiego Nauczycielstwa Przedszkoli i Wychowawców Zofia Witkowska.

REDAGUJE KOMITET.

Redakcja rękopisów nie zwraca.
Prenumerata roczna zł 12.—, półroczna zł 6.50; numer pojedynczy zł. 1.40. Dla członków Związku Polskiego Nauczycielstwa Przedszkoli i Wychowawców rocznie zł 10.—.

Ogłoszenia: 1/1 strona 150 zł, 1/2 strony 75 zł, 1/4 strony 40 zł, 1/8 strony 25 zł.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Marszałkowska 53-A m. 24, tel. 8-96-44, konto P. K. O. 16.685. Pocztowe konto rozrachunkowe 352.

Redakcja i Administracja czynna codziennie w godz. 9-ta—19-ta.

Zakłady Graficzne „Matador", Warszawa, Grzybowska 41, tel. 9-58-44.